

УЧИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

146 Дехқон хўжаликлари ва аҳолининг томорқа ерларидан самарали фойдаланиш, сувга чидамли, экспортбоп дарахт плантацияларини ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Сўнги йилларда қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар натижасида қишлоқ жойларда яшаётган аҳолининг ерга бўлган муносабатлари тубдан ўзгариб, қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳажмлари сезиларли даражада кўпайиб бормоқда.

Шу билан бирга, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари томонидан дехқон хўжаликлари учун ажратиб берилган ер участкалари ва аҳоли томорқа ер участкаларидан янада самарали фойдаланиш, аҳолининг дехқончилик маданиятини ошириш, уларни янги, серхосил, касалликларга чидамли кўчат ва уруғликлар билан таъминлаш ҳамда экспортбоп маҳсулотлар етиштиришни йўлга қўйиш масалаларига масъулиятсизлик билан ёндашиш ҳолатлари кўплаб учрамоқда.

Бугунги кунда дехқон хўжаликлари ва аҳоли томорқа ер эгаларига минерал ўғит, уруғлик, кўчат, ўсимликларни зараркунанда ва касалликлардан ҳимоя қилиш воситалари, паррандалар ва бошқа моддий ресурсларни етказиб бериш ҳамда хизмат кўрсатувчи инфратузилма объектларини тўлиқ шакллантириш талаб этилади.

Дехқон хўжаликлари ва аҳоли томорқаси учун ажратилган ер майдонларидан янада самарали фойдаланиш, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва уларни экспорт қилиш ҳажмларини кескин ошириш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадларини кўпайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Меҳнат вазирлиги, Ўзбекистон суғурта бозори профессионал иштирокчилари уюшмаси, суғурта ташкилотлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари томонидан ишлаб чиқилган, 2017 — 2019 йилларда:

деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида 100 бошдан парранда боқиш, лимон, унаби ва грек ёнғоғи етиштиришни янада ривожлантириш чора-тадбирлари дастури 1-иловага мувофиқ;

деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида 100 бошдан парранда боқиш, лимон етиштиришга мўлжалланган иссиқхоналар ташкил этиш, унаби

ва грек ёнғоғи етиштириш юзасидан намунали туманлар бўйича прогноз кўрсаткичлари 2, 3, 4-иловаларга мувофиқ;

республиканинг тоғ ва тоғ олди, лалмикор ҳамда текислик ҳудудларида грек ёнғоғи ва унаби плантациялари ташкил этиладиган майдонлар ва талаб этиладиган кўчатлар миқдори 5, 6-иловаларга мувофиқ;

деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларнинг қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта шерикчилиги тўғрисида низом 7-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва туманлар ҳокимлари, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Меҳнат вазирлиги ҳамда тегишли вазирлик, идоралар раҳбарлари чора-тадбирлар дастури ва белгиланган прогноз кўрсаткичларининг ўз вақтида сифатли бажарилиши учун шахсан жавобгар эканликлари белгилаб қўйилсин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари бир ҳафта муддатда ўз ҳудудлари бўйича 2, 3, 4, 5, 6-иловаларга мувофиқ 2017 — 2019 йиллар учун белгиланган прогноз кўрсаткичларни туманлар, қишлоқ хўжалиги корхоналари, фермер ва деҳқон хўжаликлари, аҳоли хонадонлари кесимида тасдиқласинлар ва ижросини ташкил этсинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш, фермер, деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларини зарур ресурслар билан таъминлаш мақсадида агрофирмалар ташкил этилганлиги маълумот учун қабул қилинсин ва зарур ҳолларда жойлардаги талабдан келиб чиқиб қўшимча агрофирмалар белгиланган тартибда ташкил этилиши мумкинлиги инobatга олинсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликларига агрофирмаларни ташкил этишда ҳудуддаги салоҳиятли мева-сабзавотларни қайта ишлаш корхоналари, кўчат етказиб берувчи субъектлар, кўп тармоқли фермер хўжаликлари, паррандачилик ва бошқа йирик ташкилотларнинг таклифларига асосан уларнинг муассис сифатида киритиш тавсия этилсин.

4. Қуйидагилар агрофирмалар фаолиятининг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

деҳқон хўжаликлари ва хонадон эгаларининг буюртмаларига мувофиқ лимон ўстириш учун иссиқхоналар ва парранда боқиш учун қафасларни марказлашган ҳолда қуриб бериш ва тайёр ҳолда хонадон эгаларига топшириш;

парранда боқиш истагини билдирган ҳар бир хонадон учун ёши 90 кунликдан катта бўлган 100 бош паррандаларни марказлашган ҳолда етказиб бериш;

лимон, унаби ва грек ёнғоғи кўчатларини олиб келиб экиб бериш, агротехникаси ва касалликларга қарши курашиш бўйича амалий ёрдамлар кўрсатиш ҳамда барча зарурий моддий-техника ресурслари ва ем маҳсулотларини етказиб берувчи савдо шохобчаларини ташкил этиш;

деҳқон хўжаликлари ва аҳоли томорқа ер участкаларида етиштирилаётган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, шу жумладан, лимон, унаби, ёнғоқ ва парранда маҳсулотларини харид қилиш, тайёрлаш, қайта ишлаш, сотиш ва экспорт қилиш.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Ўзбекистон суғурта бозори профессионал иштирокчилари уюшмаси ва суғурталовчиларнинг:

агрофирмаларга, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни мақсадли ишлатиш, ўз вақтида қайтариш бўйича масъулиятини ошириш мақсадида агрофирма муассислари ва раҳбарларининг кафиллигини олиш;

берилган кредитларнинг қайтмаслик хавфини гаров ёки кафиллик мавжуд бўлмаган тақдирда суғурта ташкилотлари томонидан деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратилаётган кредит суммасининг 80 фоизидан ошмаган миқдорида суғурталаш ва суғуртага имтиёзли йиллик 1 фоиз миқдорида тўлов ставкаларини қўллаш бўйича таклифлари маъқуллансин.

Бунда, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгалари суғурталовчига (умумий суғурта соҳасининг тегишли класслари бўйича лицензияга эга бўлган юридик шахс) ариза билан мурожаат қилганда суғурталовчи суғурта шартномасини тузишни асоссиз рад этишга ҳақли эмас.

6. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат рақобат кўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда деҳқон хўжаликлари ва аҳоли томорқа ер участкаларида иссиқхоналар қуришда 2017 йил учун зарур бўладиган плёнка маҳсулотлари сотиб олинadиган ишлаб чиқарувчи корхоналар рўйхатини ва полиэтилен гранулага бўлган талабни аниқлаб бир ой муддатда «Ўзбекнефтгаз» миллий холдинг компаниясига тақдим этсинлар.

«Ўзбекнефтгаз» миллий холдинг компанияси 2017 — 2019 йилларда деҳқон хўжаликлари ва аҳоли томорқа ер участкаларида иссиқхоналар ташкил этиш учун талаб этиладиган плёнка маҳсулотларини арзон нархларда етказиб берилишини таъминлаш мақсадида худудларга бириктирилган плёнка ишлаб чиқарувчи корхоналарга зарур бўлган полиэтилен гранулласини ўртача биржа нархларида истисно тариқасида тўғридан-тўғри етказиб берилишини таъминласин.

7. Самарқанд вилояти ҳокимлиги, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ва «Муштарий-Оқдарё» масъулияти чекланган жамиятининг келгуси йилларда деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларини лимон кўчатлари билан таъминлаш мақсадида тажриба тариқасида Самарқанд вилоятининг Оқдарё туманида 15 гектар ер майдони ажратган ҳолда энг замонавий технологияларга асосланган иссиқхона ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

8. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги, Академик М. Мирзаев номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти ҳамда худудий ўрмон хўжаликларида лимон, унаби ва грек ёнғоғининг серҳосил навларининг кўчатларини кўпайтириш мақсадида уч ой

муддатда махсус питомниклар ташкил этиш ва зарур микдорда сифатли кўчатларни мунтазам равишда етиштириш чораларини кўрсинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Паррандасаноат» уюшмаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари ва масъул этиб белгиланган тижорат банклари билан биргаликда келгусида деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларига 90 кунлик, тегишли юқумли касалликларга қарши тўлиқ эмланган паррандаларни тизимли равишда етказиб беришни таъминлаш мақсадида 8-иловага мувофиқ жўжаларни ўстиришга мўлжалланган замонавий паррандачилик комплексларини жорий йил охиригача ишга тушириш чораларини кўрсинлар.

Ушбу замонавий паррандачилик комплексларини ташкил этиш истагини билдирган ташаббускорларни бир ой муддатда аниқлаш ва қурилиш ишларини ташкиллаштириш шахсан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва вилоятлар ҳокимлари зиммасига юклансин.

10. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва тегишли тижорат банкларига:

четдан олиб келинадиган лимон, унаби ва грек ёнғоғи кўчатлари, уруғликлар ва бошқа меваларнинг янги яратилган навларининг кўчатлари, келажакда лимон, унаби ва грек ёнғоғи кўчатларини етиштириш учун замонавий «in-vitro» лабораторияси ва зарур бўладиган реактивлар, ушбу мевалар кўчатларини етиштиришни йўлга қўйиш мақсадида ташкил этиладиган иссиқхоналар, жўжа етиштиришга ихтисослашган паррандачилик комплекслари учун ускуналар ва насли материалларни сотиб олиш учун талаб этиладиган маблағларни ўз вақтида конвертация қилиш;

агрофирмалар ёки деҳқон хўжалиги ва аҳоли томорқа ер участкаларида иссиқхоналар ташкил этиш учун ажратилаётган кредитларни Марказий банкнинг қайта молиялаштириш ставкасидан ошмаган фоизларда 5 йил муддатга, 3 йиллик имтиёзли давр билан ва парранда боқишни ташкил этиш учун 3 йил муддатга, 1 йиллик имтиёзли давр билан расмийлаштириб бериш;

деҳқон хўжалиги ва томорқа ер участка эгаларига уч томонлама (банк, агрофирма, деҳқон хўжалиги ёки томорқа ер участка эгалари) тузилган шартномага асосан ажратиладиган кредитларни фақатгина шу ҳудудга хизмат кўрсатувчи агрофирмага ўтказиб бериш тавсия этилсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Қишлоқ хўжалик экинлари навларини синаш давлат комиссияси четдан олиб келинадиган лимон, унаби, грек ёнғоғи кўчатлари ва пайвандтагларининг ўсимлик карантини талабларига қатъий риоя этган ҳолда экилишини ҳамда кўчатзорларда синов ишларини ўрнатилган тартибда ташкил қилиб, синов натижасига кўра Ўзбекистон Республикаси ҳудудида экиш учун тавсия этилган қишлоқ хўжалиги экинлари давлат реестрига киритиш ишларини ташкил этсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Фан ва технологиялар агентлиги фунда-

ментал, амалий ва инновацион давлат илмий-техника дастурларини шакллантиришда:

республиканинг тупроқ-иқлим шароитларига мос лимон, унаби ва грек ёнғоғининг серҳосил, касалликларга чидамли, экспортбоп янги навларини яратиш бўйича селекция ишларини жадаллаштириш, етиштириш технологиясини такомиллаштириш ва амалиётга янги навларни жорий этишни назарда тутган илмий лойиҳалар белгиланган тартибда киритилишини;

республика табиий иқлим шароитига мос парранда зотларини танлаш, уларнинг махсулдорлик кўрсаткичларини ошириш ҳамда паррандалар учун маҳаллий, ноананавий озуқа рецептларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этилишини назарда тутувчи илмий лойиҳалар киритилишини таъминласин.

13. «Ўзагротехсаноатхолдинг» АЖ:

тоғ ва тоғ олди худудларида унаби ва грек ёнғоғи кўчатларини экиш, қатор ораларига ишлов бериш ва ҳосилни йиғиб-териб олишга мўлжалланган махсус техника ва агрегатларни ишлаб чиқаришни;

«Ўзэлтехсаноат» АК билан биргаликда икки ой муддатда деҳқон хўжаликлари ва хонадонлар учун ихчам, арзон турдаги, енгил конструкцияли иссиқхоналар ва парранда боқишга мўлжалланган қафасларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйсин.

14. «Ўздонмахсулот» АК 2017 йил охиригача ўз тизимида кирувчи ташкилотларда паррандалар ва бошқа чорва моллари учун тўла қийматли, оқсилга бойитилган омухта ем ишлаб чиқариш линияларини ташкил этсин ва хонадонларга етказиб берилишида қулайлик яратиш мақсадида турли ҳажмлардаги қопларда савдога чиқарилишини таъминласин.

15. Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди билан биргаликда оммавий ахборот воситалари орқали деҳқон хўжаликлари ва хонадонларда парранда боқиш, лимон, унаби, грек ёнғоғини етиштириш бўйича илғор тажрибалар ва унинг иқтисодий самараси тўғрисидаги махсус кўрсатув ҳамда эшиттиришларни мунтазам равишда ташкил этсинлар.

16. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Р.С. Азимов ва З.Т. Мирзаев зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикасининг

Бош вазири

А. АРИПОВ

Тошкент ш.,
2017 йил 4 март,
119-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2017 йил 4 мартдаги 119-сон қарорига
1-ИЛОВА

**2017 — 2019 йилларда деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида 100 бошдан парранда боқиш, лимон, унаби ва грек ёнғоғи етиштиришни янада ривожлантириш чора-тадбирлари
ДАСТУРИ**

Т/р	Чора-тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
I. Ҳуқуқий базани такомиллаштириш				
1.1.	Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида 100 бошдан парранда боқиш, лимон, унаби ва ёнғоқ етиштиришни йўлга қўйиш, уларни моддий-техника ресурслари билан таъминлаш бўйича алоҳида низом ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.	Идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжат	бир ой муддатда	Меҳнат вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Адлия вазирлиги, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди, «Паррандасаноат» уюшмаси
1.2.	Ёнғоқ ва унаби кўчатлари плантацияларини ташкил этиш ва агротехника тадбирларини ўтказиш бўйича намунавий технологик карталарни ишлаб чиқиш.	Қўлланма	бир ой муддатда	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Фанлар академияси
II. Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида парранда боқишни йўлга қўйиш ва лимон, унаби, ёнғоқ етиштириш ҳамда уларга хизмат кўрсатувчи инфратузилмани ривожлантириш				
2.1.	Жойларда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш, деҳқон хўжаликлари ва хонадонларни зарур ресурслар билан таъминлаш мақсадида зарур ҳолларда, жойлардаги талабдан келиб чиқиб қўшимча агрофирмалар ташкил этиш. Агрофирмалар муассисларини шакллантириш, агрофирмаларнинг вазибалари, ҳуқуқлари ва мажбуриятларини белгилаш.	Комплекс чора-тадбирлар дастури	бир ой муддатда	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Давлат рақобат қўмитаси, Меҳнат вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари
2.2.	Агрофирмалар талабларидан келиб чиққан ҳолда деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонлари учун: ихчам, арзон турдаги, энгил конструкцияли иссиқхоналар ва парранда боқишга мўлжалланган қафасларнинг лойиҳаларини тайёрлаш; иссиқхона ва парранда боқиш қафасларини ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва жойларга етказиб бериш.	Намунавий лойиҳа, лойиҳа-смета ҳужжатлари	15 кун муддатда 2017 йил март ойидан бошлаб	«Ўзагротехсаноатхолдинг» АЖ, «Ўзэлтехсаноат» АК, «Қишлоққурилишлойиҳа» МЧЖ лойиҳа-қидирув институти, «Паррандасаноат» уюшмаси, Давлат рақобат қўмитаси

Т/р	Чора-тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
2.3.	Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларидаги иссиқхоналарда лимон етиштириш ва унаби ҳамда ёнғоқ кўчатлари учун талаб этиладиган минерал ўғитларни турли ҳажмдаги қошларда етказиб берилишини таъминлаш.	Комплекс чора-тадбирлар дастури	Йил давомида	«Ўзагрокимёхимоя» АЖ, Марказий банк, тижорат банклари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари
2.4.	Шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликлари, республиканинг тоғ ва тоғ олди ҳудудларида ташкил этиладиган ёнғоқ ва унаби плантацияларни талаб этиладиган лимон, унаби, ёнғоқ кўчатлари ва хонадонларни паррандалар билан босқичма-босқич таъминлаш: <u>Лимон кўчатлари бўйича:</u> 2017 йилда 3051 минг туп, 2018 йилда 6859 минг туп, 2019 йилда 6360 минг туп <u>Унаби кўчатлари бўйича:</u> 2017 йилда 2007 минг туп, 2018 йилда 4136,2 минг туп, 2019 йилда 4061,4 минг туп <u>Ёнғоқ кўчатлари бўйича:</u> 2017 йилда 2490,5 минг туп, 2018 йилда 5126,3 минг туп, 2019 йилда 5686,1 минг туп <u>Парранда бўйича:</u> 2017 йилда 13730 минг бош; 2018 йилда 28255 минг бош; 2019 йилда 26347 минг бош.	Комплекс чора-тадбирлар дастури	2017 — 2019 йиллар давомида	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Академик М. Мирзаев номидаги Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти, Ўрмон хўжалиги бош бошқармаси, Давлат рақобат қўмитаси, «Паррандасаноат» уюшмаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари
2.5.	Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларига паррандаларни етказиб бериш ишларини мувофиқлаштириб бориш бўйича Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ишчи гуруҳлар тузиш. Ишчи гуруҳи томонидан парранда ўстириб берадиган хўжаликларни туманлар, маҳаллалар ва хонадонларга бириктириб чиқиш ҳамда парранда етказиб бериш	Комплекс чора-тадбирлар дастури Режа-график	3 кун муддатда 2017 — 2019 йиллар давомида	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Паррандасаноат» уюшмаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари

Т/р	Чора-тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
	бўйича ҳар йили алоҳида жадвалларни ишлаб чиқиб, тасдиқлаш.			
2.6.	Агрофирмалар томонидан деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларидан олинган маҳсулотларни арзон нархларда сотишни йўлга қўйиш учун деҳқон бозорларда алоҳида савдо расталарини ташкил этиш, уларни зарурий асбоб-ускуналар (тўлов-терминаллари, музлаткичлар, тарози, идишлар ва бошқалар) билан таъминлаш.	Комплекс чора-тадбирлар дастури	2017 йил май ойига қадар	Миллий банк, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари
2.7.	Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида етиштирилган тайёр маҳсулотларни ўз вақтида ташиб кетишни ташкиллаштириш мақсадида агрофирмаларнинг талабномалари асосида «Дамас» ва «Лабо» русумли автомобилларни навбатсиз шартнома асосида ажратишини таъминлаш.	Шартнома асосида	2017 йил I ярим йиллик	«Ўзавтосаноат» АК, тижорат банклари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари
2.8.	Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида парваришланадиган паррандаларни юқумли касалликларга қарши эмлаш ва парранда боқилаётган жойларни дезинфекция қилиш ишларини ўз вақтида сифатли амалга ошириш.	Комплекс чора-тадбирлар дастури	йил давомида	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Давлат ветеринария бош бошқармаси ва унинг худудий бўлинмалари
2.9.	Фермер ва деҳқон хўжаликларида, аҳоли хонадонларида лимон, унаби, ёнғоқ етиштиришни янада ривожлантириш мақсадида республикадаги қишлоқ хўжалиги йўналишидаги олий таълим муассасалари ва касб-хунар коллежларининг дастурларига лимон, унаби, ёнғоқ етиштириш агротехникаси ва кўчатчилиги мавзуларини киритиш.	Чора-тадбирлар дастури	бир ой муддатда	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги йўналишидаги олий таълим муассасалари
III. Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида илғор тажрибаларни жорий этиш				
3.1.	Хонадонларда ташкил этилган энгил конструкцияли иссиқхоналарда лимон етиштиришни йўлга қўйиш бўйича Андижон вилоятида республика кўргазмали амалий семинарини ташкил этиш.	Чора-тадбирлар дастури	2017 йил март	Андижон вилояти ҳокимлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Академик М. Мирзаев номидаги Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти

Т/р	Чора-тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Муддати	Масъуллар
3.2.	Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида паррандаларни боқишда, иссиқхоналарда лимон етиштиришда ресурс тежамкор агротехник тадбирларини амалга ошириш, касаллик ва зараркундаларга қарши курашининг илмий асосланган замонавий усулларини қўллаш ва экспортбоп маҳсулот етиштириш бўйича Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятларда кўргазмали семинарлар ўтказиш.	Комплекс чора-тадбирлар дастури	2017 йил март	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Меҳнат вазирлиги, «Паррандасаноат» уюшмаси, «Ўзагрокимёхимоя» АЖ, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари
3.3.	Фермер ва деҳқон хўжаликлари ҳамда аҳоли хонадонларида лимон етиштиришда илғор тажрибалар ва замонавий технологияларни жорий этиш мақсадида соҳа мутахассислари ва олимларини Туркия давлатига хизмат сафарига юбориш.	Рўйхат асосида	2017 йил март-апрель	Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Ўрмон хўжалиги бош бошқармаси

Вазирлар Маҳкамасининг
2017 йил 4 мартдаги 119-сон қарорига
2-ИЛОВА

146-модда

2017 йилда деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида 100 бошдан парранда боқиш, лимон етиштиришга мўлжалланган
иссиқхоналар ташкил этиш, унаби ва грек ёнғоғи етиштириш юзасидан намунали туманлар бўйича
ПРОГНОЗ КўРСАТКИЧЛАРИ

Худудлар номи	Намунали туманлар номи	Жами хонадонлар сони	Шундан:								
			парранда боқишни ташкил этадиган хонадонлар		лимон қўчатлари экиладиган хонадонлар			унаби экиладиган хонадонлар		грек ёнғоғи экиладиган хонадонлар	
			sonи	парранда бош sonи, минг бош	sonи	майдони, гектар	қўчат sonи, минг дона	sonи	қўчат sonи, минг дона	sonи	қўчат sonи, минг дона
Қорақалпоғистон Республикаси	Нукус	6 858	2 777	278	6 858	68,6	69	3 429	34	3 429	34
Андижон вилояти	Олтинқўл	30 114	12 196	1 220	30 114	301,1	301	15 057	151	15 057	151
Бухоро вилояти	Шофиркон	36 468	14 770	1 477	36 468	364,7	365	18 234	182	18 234	182
Жиззах вилояти	Пахтакор	6 029	2 442	244	6 029	60,3	60	3 015	30	3 015	30
Қашқадарё вилояти	Касби	30 975	12 545	1 254	30 975	309,8	310	15 488	155	15 488	155
	Шахрисабз	36 760	14 888	1 489	36 760	367,6	368	18 380	184	18 380	184
Навоий вилояти	Қизилтепа	28 428	11 513	1 151	28 428	284,3	284	14 214	142	14 214	142
Наманган вилояти	Мингбулоқ	20 554	8 324	832	20 554	205,5	206	10 277	103	10 277	103
Самарқанд вилояти	Оқдарё	22 791	9 230	923	22 791	227,9	228	11 396	114	11 396	114
Сурхондарё вилояти	Шўрчи	28 591	11 579	1 158	28 591	285,9	286	14 296	143	14 296	143
Сирдарё вилояти	Оқолтин	8 519	3 450	345	8 519	85,2	85	4 260	43	4 260	43
Тошкент вилояти	Қуйичирчиқ	24 096	9 759	976	24 096	241,0	241	12 048	120	12 048	120
Фарғона вилояти	Бувайда	36 871	14 933	1 493	36 871	368,7	369	18 436	184	18 436	184
Хоразм вилояти	Боғот	27 382	11 090	1 109	27 382	273,8	274	13 691	137	13 691	137
Жами:		344 436	139 497	13 950	344 436	3 444	3 444	172 218	1 722	172 218	1 722

— 30 —

10 (770)-сон

**2018 йилда деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида 100 бошдан парранда боқиш, лимон етиштиришга мўлжалланган
иссиқхоналар ташкил этиш, унаби ва грек ёнгоғи етиштириш юзасидан намунали туманлар бўйича
ПРОГНОЗ КўРСАТКИЧЛАРИ**

Худудлар номи	Намунали туманлар номи	Жами хонадонлар сони	Шундан:								
			парранда боқишни ташкил этадиган хонадонлар		лимон кўчатлари экиладиган хонадонлар			унаби экиладиган хонадонлар		грек ёнгоғи экиладиган хонадонлар	
			sonи	парранда бош сони, минг бош	sonи	майдони, гектар	кўчат сони, минг дона	sonи	кўчат сони, минг дона	sonи	кўчат сони, минг дона
Қорақалпоғистон Республикаси	Қонликўл	5 836	2 334	233	5 836	58,4	58	2 918	29	2 918	29
	Қораўзьяк	7 772	3 109	311	7 772	77,7	78	3 886	39	3 886	39
Андижон вилояти	Қўрғонтепа	39 083	15 633	1 563	39 083	390,8	391	19 542	195	19 542	195
	Хўжабод	22 858	9 143	914	22 858	228,6	229	11 429	114	11 429	114
Бухоро вилояти	Пешкў	25 541	10 216	1 022	25 541	255,4	255	12 771	128	12 771	128
	Қорақўл	34 400	13 760	1 376	34 400	344,0	344	17 200	172	17 200	172
Жиззах вилояти	Мирзачўл	5 558	2 223	222	5 558	55,6	56	2 779	28	2 779	28
	Зафаробод	5 776	2 310	231	5 776	57,8	58	2 888	29	2 888	29
Қашқадарё вилояти	Ўззор	28 400	11 360	1 136	28 400	284,0	284	14 200	142	14 200	142
	Косон	48 405	19 362	1 936	48 405	484,1	484	24 203	242	24 203	242
Навоий вилояти	Навбаҳор	21 730	8 692	869	21 730	217,3	217	10 865	109	10 865	109
	Хатирчи	37 786	15 114	1 511	37 786	377,9	378	18 893	189	18 893	189
Наманган вилояти	Поп	38 065	15 226	1 523	38 065	380,7	381	19 033	190	19 033	190
	Чортоқ	40 001	16 000	1 600	40 001	400,0	400	20 001	200	20 001	200
Самарқанд вилояти	Пайариқ	34 865	13 946	1 395	34 865	348,7	349	17 433	174	17 433	174
	Пастдарғом	65 258	26 103	2 610	65 258	652,6	653	32 629	326	32 629	326
Сурхондарё вилояти	Шеробод	33 661	13 464	1 346	33 661	336,6	337	16 831	168	16 831	168
	Кумқўрғон	27 443	10 977	1 098	27 443	274,4	274	13 722	137	13 722	137
Сирдарё вилояти	Сардоба	8 675	3 470	347	8 675	86,8	87	4 338	43	4 338	43
	Сайхунобод	13 755	5 502	550	13 755	137,6	138	6 878	69	6 878	69
Тошкент вилояти	Бўка	22 066	8 826	883	22 066	220,7	221	11 033	110	11 033	110
	Охангарон	20 350	8 140	814	20 350	203,5	204	10 175	102	10 175	102
Фарғона вилояти	Қўштепа	35 717	14 287	1 429	35 717	357,2	357	17 859	179	17 859	179
	Ёзёвон	20 710	8 284	828	20 710	207,1	207	10 355	104	10 355	104

Худудлар номи	Намунали туманлар номи	Жами хонадонлар сони	Шундан:								
			парранда боқишни ташкил этадиган хонадонлар		лимон кўчатлари экиладиган хонадонлар			унаби экиладиган хонадонлар		грек ёнғоғи экиладиган хонадонлар	
			sonи	парранда бош сони, минг бош	sonи	майdonи, гектар	кўчат сони, минг дона	sonи	кўчат сони, минг дона	sonи	кўчат сони, минг дона
Хоразм вилояти	Шовот	27 840	11 136	1 114	27 840	278,4	278	13 920	139	13 920	139
	Янгиариқ	20 498	8 199	820	20 498	205,0	205	10 249	102	10 249	102
Жами:		692 049	276 820	27 682	692 049	6 920	6 920	346 025	3 460	346 025	3 460

Вазирлар Маҳкамасининг
2017 йил 4 мартдаги 119-сон қарорига
4-ИЛОВА

**2019 йилда деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида 100 бошдан парранда боқиш, лимон етиштириш ва мўлжалланган иссиқхоналар ташкил этиш, унаби ва грек ёнғоғи етиштириш юзасидан намунали туманлар бўйича
ПРОГНОЗ КўРСАТКИЧЛАРИ**

Худудлар номи	Намунали туманлар номи	Жами хонадонлар сони	Шундан:								
			парранда боқишни ташкил этадиган хонадонлар		лимон кўчатлари экиладиган хонадонлар			унаби экиладиган хонадонлар		грек ёнғоғи экиладиган хонадонлар	
			sonи	парранда бош сони, минг бош	sonи	майdonи, гектар	кўчат сони, минг дона	sonи	кўчат сони, минг дона	sonи	кўчат сони, минг дона
Қорақалпоғистон Республикаси	Тахтакўпир	4 467	1 787	179	4 467	44,7	45	2 234	22	2 234	22
	Шуманай	7 146	2 858	286	7 146	71,5	71	3 573	36	3 573	36
Андижон вилояти	Мархамат	29 891	11 956	1 196	29 891	298,9	299	14 946	149	14 946	149
	Булоқбоши	23 742	9 497	950	23 742	237,4	237	11 871	119	11 871	119
Бухоро вилояти	Олот	24 065	9 626	963	24 065	240,7	241	12 033	120	12 033	120
	Жондор	41 375	16 550	1 655	41 375	413,8	414	20 688	207	20 688	207
Жиззах вилояти	Зарбдор	8 031	3 212	321	8 031	80,3	80	4 016	40	4 016	40
	Дўстлик	5 472	2 189	219	5 472	54,7	55	2 736	27	2 736	27
Қашқадарё вилояти	Қамаши	44 799	17 920	1 792	44 799	448,0	448	22 400	224	22 400	224
	Яккабоғ	39 483	15 793	1 579	39 483	394,8	395	19 742	197	19 742	197
Навоний вилояти	Кармана	27 978	11 191	1 119	27 978	279,8	280	13 989	140	13 989	140
	Конимех	5 170	2 068	207	5 170	51,7	52	2 585	26	2 585	26

Худудлар номи	Намунали туманлар номи	Жами хонадонлар сони	Шундан:								
			парранда боқишни ташкил этадиган хонадонлар		лимон қўчатлари экиладиган хонадонлар			унаби экиладиган хонадонлар		грек ёнгоғи экиладиган хонадонлар	
			sonи	парранда бош sonи, минг бош	sonи	майдони, гектар	қўчат sonи, минг дона	sonи	қўчат sonи, минг дона	sonи	қўчат sonи, минг дона
Наманган вилояти	Учқўргон	30 515	12 206	1 221	30 515	305,2	305	15 258	153	15 258	153
	Косонсой	34 522	13 809	1 381	34 522	345,2	345	17 261	173	17 261	173
Самарқанд вилояти	Пахтачи	28 351	11 340	1 134	28 351	283,5	284	14 176	142	14 176	142
	Иштихон	49 042	19 617	1 962	49 042	490,4	490	24 521	245	24 521	245
Сурхондарё вилояти	Олтинсой	26 439	10 576	1 058	26 439	264,4	264	13 220	132	13 220	132
	Ангор	24 051	9 620	962	24 051	240,5	241	12 026	120	12 026	120
Сирдарё вилояти	Гулистон	11 759	4 704	470	11 759	117,6	118	5 880	59	5 880	59
	Ховос	15 789	6 316	632	15 789	157,9	158	7 895	79	7 895	79
Тошкент вилояти	Бўстонлиқ	30 047	12 019	1 202	30 047	300,5	300	15 024	150	15 024	150
	Паркент	24 143	9 657	966	24 143	241,4	241	12 072	121	12 072	121
Фарғона вилояти	Кува	41 193	16 477	1 648	41 193	411,9	412	20 597	206	20 597	206
	Фарғона	40 399	16 160	1 616	40 399	404,0	404	20 200	202	20 200	202
Хоразм вилояти	Хива	26 219	10 488	1 049	26 219	262,2	262	13 110	131	13 110	131
	Хазарасп	22 617	9 047	905	22 617	226,2	226	11 309	113	11 309	113
Жами:		666 705	266 682	26 668	666 705	6 667	6 667	333 353	3 334	333 353	3 334

Вазирлар Маҳкамасининг
2017 йил 4 мартдаги 119-сон қарорига
5-ИЛОВА

**2017 — 2019 йилларда республиканинг тоғ ва тоғ олди, лалмикор ҳамда текислик ҳудудларида грек ёнғоғи
плантациялари ташкил этиладиган майдонлар ва талаб этиладиган кўчатлар
МИҚДОРИ**

Худудлар номи	Намунали туманлар номи		Шундан:					
	майdonи, гектар	талаб этиладиган кўчатлар сони, минг дона	2017 йил		2018 йил		2019 йил	
майdonи, гектар			кўчат сони, минг дона	майdonи, гектар	кўчат сони, минг дона	майdonи, гектар	кўчат сони, минг дона	
Қорақалпоғистон Республикаси	100	15,6	20	3,1	30	4,7	50	7,8
Андижон вилояти	555	86,6	100	15,6	180	28,1	275	42,9
Бухоро вилояти	450	70,2	100	15,6	150	23,4	200	31,2
Жиззах вилояти	4350	678,6	600	93,6	1500	234,0	2250	351,0
Қашқадарё вилояти	3360	524,2	360	56,2	1000	156,0	2000	312,0
Навоний вилояти	2300	358,8	1300	202,8	500	78,0	500	78,0
Наманган вилояти	3010	469,6	550	85,8	1020	159,1	1440	224,6
Самарқанд вилояти	4850	756,6	1100	171,6	1500	234,0	2250	351,0
Сурхондарё вилояти	3853	601,1	353	55,1	1500	234,0	2000	312,0
Сирдарё вилояти	1200	187,2	300	46,8	400	62,4	500	78,0
Тошкент вилояти	6000	936,0	800	124,8	2000	312,0	3200	499,2
Фарғона вилояти	2050	319,8	300	46,8	750	117,0	1000	156,0
Хоразм вилояти	1050	163,8	300	46,8	350	54,6	400	62,4
Жами:	33128	5168,0	6183	964,5	10880	1697,3	16065	2506,1

Изоҳ: республика ҳудудларининг тупроқ-иқлим шароитларидан келиб чиққан ҳолда ташкил этиладиган ёнғоқ плантациялари майдонлари ва талаб этиладиган кўчатлар сони ўзгариши мумкин.

**2017 — 2019 йилларда республиканинг тоғ ва тоғ олди, лалмикор ҳамда текислик ҳудудларида унаби
плантациялари ташкил этиладиган майдонлар ва талаб этиладиган кўчатлар
МИҚДОРИ**

Ҳудудлар номи	Намунали туманлар номи		Шундан:					
			2017 йил		2018 йил		2019 йил	
	майдони, гектар	талаб этиладиган кўчатлар сони, минг дона	майдони, гектар	кўчат сони, минг дона	майдони, гектар	кўчат сони, минг дона	майдони, гектар	кўчат сони, минг дона
Қорақалпоғистон Республикаси	500	130,0	150	39,0	150	39,0	200	52,0
Андижон вилояти	400	104,0	100	26,0	150	39,0	150	39,0
Бухоро вилояти	700	182,0	150	39,0	250	65,0	300	78,0
Жиззах вилояти	600	156,0	150	39,0	200	52,0	250	65,0
Қашқадарё вилояти	600	156,0	150	39,0	200	52,0	250	65,0
Навоий вилояти	420	109,2	100	26,0	150	39,0	170	44,2
Наманган вилояти	700	182,0	150	39,0	250	65,0	300	78,0
Самарқанд вилояти	800	208,0	200	52,0	250	65,0	350	91,0
Сурхондарё вилояти	750	195,0	200	52,0	250	65,0	300	78,0
Сирдарё вилояти	600	156,0	150	39,0	200	52,0	250	65,0
Тошкент вилояти	540	140,4	100	26,0	170	44,2	270	70,2
Фарғона вилояти	650	169,0	100	26,0	250	65,0	300	78,0
Хоразм вилояти	700	182,0	150	39,0	250	65,0	300	78,0
Жами:	7960	2069,6	1850	481,0	2720	707,2	3390	881,4

Изоҳ: республика ҳудудларининг тупроқ-иқлим шароитларидан келиб чиққан ҳолда ташкил этиладиган унаби плантациялари майдонлари ва талаб этиладиган кўчатлар сони ўзгариши мумкин.

Вазирлар Маҳкамасининг
2017 йил 4 мартдаги 119-сон қарорига
7-ИЛОВА

**Дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига
ажратиладиган кредитларнинг қайтмаслик хавфини суғурта
қилиш бўйича суғурта шерикчилиги тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги, «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги қонунларига ва суғурта фаолиятини тартибга солувчи бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта шерикчилиги фаолиятини белгилайди.

2. Мазкур Низом умумий суғурта қилиш тармоғида фаолият кўрсатиш ҳуқуқига эга бўлган барча суғурта ташкилотларига нисбатан татбиқ этилади.

3. Ушбу Низом асосида дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта операцияларининг молиявий барқарорлигини таъминлаш мақсадида суғурталовчилар томонидан юридик шахс мақомига эга бўлмаган суғурталовчиларнинг касбий бирлашмаси суғурта шерикчилиги (кейинги ўринларда — суғурта шерикчилиги деб юритилади) тузилади.

4. Дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта шерикчилигини таъсис этиш мазкур Низомнинг иловасида кўрсатилган схемага мувофиқ амалга оширилади.

5. Ушбу Низомда қуйидаги тушунчалардан фойдаланилади:

лидер — суғурта қилдирувчи билан суғурта шартномасини имзолувчи суғурта шерикчилиги иштирокчиларидан бири;

суғурта шерикчилиги шартномаси — суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасидаги биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартнома;

суғурта шартномаси — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига мувофиқ дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига лимон етиштириш учун иссиқхоналар ташкил этиш, унаби, грек ёнғоғи ва паррандачилик маҳсулотларини етиштириш мақсадида ажратилётган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш шартномаси;

ўзаро ҳисоб-китоб далолатномаси — суғурта мукофотлари ва суғурта тўловлари бўйича суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасида ҳисоб-китобни белгиловчи ҳужжат.

2-боб. Суғурта шерикчилиги иштирокчиларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

6. Суғурта шерикчилиги иштирокчилари қўйидаги ҳуқуқларга эга:
суғурта шартномасини тузишга асос бўлувчи тегишли ҳужжатларни талаб этиш;

суғурта шерикчилиги кузатув кенгашида вакил сифатида иштирок этиш;
кузатув кенгаши йиғилишини чақиришни таклиф этиш;
кузатув кенгаши йиғилиши кун тартибига тегишли масалаларни кири-тиш ва ташаббуслар билан чиқиш.

7. Суғурта шерикчилиги иштирокчилари қўйидагиларга мажбур:
ушбу Низом, суғурта шерикчилиги шартномаси ва кузатув кенгаши томонидан қабул қилинган қарорларни бажариш;

суғурта шартномаларини қонунчилик талаблари асосида расмийлашти-риш;

суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасида ҳисоб-китобларни ўз вақтида амалга ошириш;

суғурта шерикчилигининг бошқа иштирокчилари томонидан мазкур Низом асосида тузилган суғурта шартномалари бўйича ўз улушига тўғри келадиган жавобгарликни қабул қилиш;

суғурта даъволари бўйича суғурта тўловларини ўз улуши доирасида амалга ошириш.

8. Суғурта шерикчилиги томонидан деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини су-ғурта қилишдан бошқа суғурта турлари бўйича хавфлар қабул қилинишига йўл қўйилмайди.

Бунда суғурта шерикчилиги иштирокчилари деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилишдан бошқа суғурта турлари бўйича суғурта шерикчи-лигини тузиш тўғрисида алоҳида шартномалар тузишга ҳақли.

3-боб. Суғурта шерикчилиги бошқаруви

9. Суғурта шерикчилиги фаолиятига умумий раҳбарликни суғурта ше-рикчилиги иштирокчиларининг биринчи раҳбарларидан ташкил топган 9 ки-шидан иборат таркибдаги кузатув кенгаши амалга оширади.

10. Кузатув кенгаши, агар мажлисда унинг аъзоларининг камида учдан икки қисми ҳозир бўлса, қарор қабул қилишга ҳақлидир. Агар ҳозир бўлган-ларнинг камида учдан икки қисми кузатув кенгаши қарори учун овоз бер-са кузатув кенгаши қарори қабул қилинган ҳисобланади.

11. Кузатув кенгашининг ваколатлар доираси қўйидагилардан иборат:

кузатув кенгаши раиси ва унинг ўринбосарини сайлаш;

ижрочи органни тайинлаш;

ижрочи органнинг йиллик ҳисоботини тасдиқлаш;

ижрочи органни тафтиш қилиш тўғрисида қарор қабул қилиш.

12. Суғурта шерикчилигининг жорий фаолияти кузатув кенгаши томонидан тайинланган ижро этувчи орган сифатида қатнашувчи суғурта шерикчилиги иштирокчиларининг бири ёки бошқа ташкилот томонидан амалга оширилади.

Ижро этувчи орган суғурта шерикчилиги иштирокчиларининг ҳар бири билан тузиладиган шартномаларга мувофиқ фаолият юритади.

13. Ижро этувчи орган қуйидагиларни амалга оширади:

суғурта мукофотлари ва суғурта тўловлари бўйича суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасидаги ҳисоб-китоб далолатномасини тайёрлаш;

суғурта шерикчилиги иштирокчилари томонидан деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилишни амалга оширишда уларнинг ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш;

деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш, шу жумладан, мазкур суғурта шартномалари ва суғурта ҳодисалари, суғурта қилдирувчи ва наф олувчилар тўғрисидаги маълумотлардан иборат бўлган маълумотлар ахборот базасини шакллантириш;

суғурта шерикчилиги иштирокчиларига деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилишни амалга ошириш соҳасида маслаҳат хизматлари ва бошқа хизматлар кўрсатиш;

кузатув кенгаши қарорларига мувофиқ қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа функция ва фаолиятни амалга ошириш.

4-боб. Суғурта шартномасини тузиш тартиби

14. Ушбу Низом бўйича суғурта қилиш суғурта шерикчилиги иштирокчилари томонидан келишилган ягона намунадаги суғурта шартномаси асосида амалга оширилади.

15. Лидер деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш шартномасини тузади ҳамда суғурта шартномасига мувофиқ суғурта қилдирувчи ва наф олувчи олдида ҳуқуқ ва мажбуриятлар бажарилишини таъминлайди.

Суғурта қилдирувчи/наф олувчи лидердан барча суғурта шерикчилиги иштирокчиларининг рўйхатини ва улар томонидан деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш шартномаси бўйича қабул қилинган мажбуриятлар ҳажми тўғрисидаги маълумотни талаб қилишга ҳақлидир. Бунда лидер ана шундай маълумотни суғурта қилдирувчи/наф олувчидан тегишли ёзма ариза олинган кундан бошлаб икки иш кuni мобайнида тақдим этиши шарт.

16. Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш шартномаси бўйича мажбуриятлар ҳажми кузатув кенгаши томонидан тақсимланади. Бунда ҳар

бир суғурта шерикчилиги иштирокчиси деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш шартномаси бўйича мажбуриятлар ҳажми тақсимлангандан сўнг қолган мажбуриятларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда олади.

17. Бирон-бир суғурта шерикчилиги иштирокчиси томонидан суғурта товонининг ўзига тегишли улушини белгиланган муддатларда тўланиши имкони бўлмаган тақдирда, суғурта товонининг ушбу қисми қолган суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасида уларнинг ҳар бири олган мажбуриятларига мутаносиб равишда тақсимланади ва улар томонидан кейинчалик суғурта товонини тўлаш бўйича мажбуриятни бажармаган суғурта шерикчилиги иштирокчисидан ундириб олинган ҳолда тўланади.

5-боб. Яқуний қоидалар

18. Суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасида келиб чиқадиган барча низолар ва келишмовчиликлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

19. Ушбу Низом талабларининг бузилишида айбдор шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

20. Суғурта шерикчилиги шартномаси суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасида ҳисоб-китоб тартиби, ҳужжатлар алмашинуви, жавобгарлик лимитлари, суғурта шерикчилиги иштирокчилари улушлари ва қонунчиликка зид бўлмаган бошқа қоидаларни белгилайди.

21. Ушбу Низомда кўрсатилмаган масалалар суғурта шерикчилиги шартномаси ва қонун ҳужжатларига мувофиқ тартибга солинади.

Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта шерикчилиги тўғрисида низомга
ИЛОВА

**Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта шерикчилигини таъсис этиш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Тадбирлар номи	Муддат	Масъуллар
I	Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта шерикчилиги иштирокчиларини аниқлаш	Қарор қабул қилингандан кейин 5 кун мобайнида	Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Суғурта назорати давлат инспекцияси, Ўзбекистон суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари уюшмаси
II	Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаси эгаларига ажратиладиган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш бўйича суғурта шерикчилиги иштирокчилари Кузатув кенгашининг биринчи таъсис мажлисини чақириш	Қарор қабул қилингандан кейин 10 кун мобайнида	Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Суғурта назорати давлат инспекцияси, Ўзбекистон суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари уюшмаси
III	Суғурта шерикчилиги Кузатув кенгаши раиси ва унинг ўринбосарини сайлаш	Қарор қабул қилингандан кейин 10 кун мобайнида	Суғурта шерикчилигининг Кузатув кенгаши
IV	Суғурта шерикчилигининг жорий фаолиятини амалга оширувчи ижро этувчи органни тайинлаш	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари Кузатув кенгашининг биринчи таъсис мажлиси ўтказилгандан кейин 10 кун мобайнида	Суғурта шерикчилигининг Кузатув кенгаши
V	Суғурта шерикчилиги ижро этувчи органи томонидан суғурта шерикчилиги иштирокчиларининг ҳар бири билан тегишли шартномалар имзолаш	Ижро этувчи орган тайинлангандан кейин 5 кун мобайнида	Суғурта шерикчилигининг ижро этувчи органи
VI	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасидаги биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартнома матнини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари Кузатув кенгашининг биринчи таъсис мажлиси ўтказилгандан кейин 15 кун мобайнида	Суғурта шерикчилиги, Ўзбекистон суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари уюшмаси, суғурта компаниялари

Босқичлар	Тадбирлар номи	Муддат	Масъуллар
VII	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига мувофиқ деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида қўшимча равишда паррандачилик ва лимон маҳсулотларини етиштириш ва иссиқхоналар ташкил этиш учун ажратилаётган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта қилиш шартномасининг ягона намунасини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари Кузатув кенгашининг биринчи таъсис мажлиси ўтказилгандан кейин 15 кун мобайнида	Суғурта шерикчилиги, Ўзбекистон суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари уюшмаси, суғурта компаниялари
VIII	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари томонидан деҳқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларида қўшимча равишда паррандачилик маҳсулотлари, лимон, унаби, грек ёнғоғи етиштириш ва иссиқхоналар ташкил этиш учун ажратилаётган кредитларни қайтмаслик хавфини суғурта-талаш	Суғурта қилиш шартномасининг ягона намунасини амалиётга жорий этишдан бошлаб	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари
IX	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари ўртасида ҳисоб-китобларни амалга ошириш	Ҳар чоракдан сўнг кейинги ойнинг 10-санасигача	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари
X	Суғурта даъволари бўйича суғурта тўловларини ўз улуши доирасида амалга ошириш	Ҳисоб-китоблар тақдим этилгандан кейин 5 кун мобайнида	Суғурта шерикчилиги иштирокчилари

Вазирлар Маҳкамасининг
2017 йил 4 мартдаги 119-сон қарорига
8-ИЛОВА

Дехқон хўжаликлари ва аҳоли хонадонларига 90 кунлик жўжаларни ўстиришга мўлжалланган замонавий
паррандачилик комплексларни ташкил этиш
ТОПШИРИҒИ

Худудлар	Ташкил этиладиган паррандачилик комплекс сони	Жўжа ўстириш цехлари			Масъул тижорат банкларнинг номи	Талаб этиладиган маблағ (млн сўм)		
		соли	қуввати (минг бош)			жами	шундан:	
			бир марталик	йиллик			ўз маблағи	кредит ҳисобидан
Қорақалпоғистон Республикаси	1	4	160	640	«Асака банк»	5 200	1 560	3 640
Андижон вилояти	1	3	120	480	«Халқ банки»	4 200	1 260	2 940
Бухоро вилояти	1	6	240	960	«Саноатқурилишбанк»	4 800	1 440	3 360
Жиззах вилояти	1	2	80	320	«Асака банк»	2 400	720	1 680
Қашқадарё вилояти	1	3	120	480	«Агробанк»	4 000	1 200	2 800
Навоний вилояти	1	2	80	240	«Турон-банк»	2 400	720	1 680
Наманган вилояти	1	9	450	1 800	«Агробанк»	10 500	3 150	7 350
Самарқанд вилояти	1	21	1 250	5 000	«Микрокредитбанк»	10 500	3 150	7 350
Сурхондарё вилояти	1	9	450	1 800	«Миллий банк»	10 500	3 150	7 350
Сирдарё вилояти	1	2	100	300	«Саноатқурилишбанк»	3 800	1 140	2 660
Тошкент вилояти	1	4	160	480	«Алоқабанк»	5 000	1 500	3 500
Фарғона вилояти	1	11	550	1 650	«Ўзмилийбанк»	13 000	3 900	9 100
Жами:	12	76	3 760	14 150		76 300	22 890	53 410